

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Commissie buitenlandse zaken

2010/2299(INI)

9.2.2011

ONTWERPVERSLAG

over de ontwikkeling van een gemeenschappelijk veiligheids- en
defensiebeleid
na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon
(2010/2299(INI))

Commissie buitenlandse zaken

Rapporteur: Roberto Gualtieri

PR_INI

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de ontwikkeling van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon (2010/2299(INI))

Het Europees Parlement,

- gelet op titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie,
- gezien de Europese veiligheidsstrategie (EVS) met als titel "Een veilig Europa in een betere wereld", op 12 december 2003 aangenomen door de Europese Raad, en gezien het verslag over de tenuitvoerlegging van de EVS getiteld "Veiligheid in een veranderende wereld", dat op 11-12 december 2008 is aangenomen door de Europese Raad,
- gezien de op 9 december 2010 aangenomen conclusies van de Raad Buitenlandse Zaken (Raad Defensie) inzake het GVDB,
- gelet op de top tussen Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk over samenwerking op het gebied van veiligheid en defensie op 2 november 2010,
- gezien het besluit van de Raad van 26 juli 2010 tot vaststelling van de inrichting en werking van de Europese dienst voor extern optreden¹,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 23 november 2010 over civiele en militaire samenwerking en ontwikkeling van civiele en militaire capaciteit²,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 10 maart 2010 over de tenuitvoerlegging van de Europese veiligheidsstrategie en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid³,
- gelet op artikel 48 van zijn Reglement,
- gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A7-0000/2011),

Buitenlands en veiligheidsbeleid

1. herinnert eraan dat snelle en diepgaande veranderingen optreden in de internationale verhoudingen door de verschuiving van de macht naar opkomende internationale spelers en een sterkere onderlinge afhankelijkheid die zich uitstrekt van economische en financiële zaken tot klimaatverandering, onderling samenhangende veiligheidsuitdagingen en energie- en hulpbronnenschaarste;
2. erkent dat in een turbulente wereld en in een tijd van economische en financiële crisis de Europese Unie een autonome strategische speler moet worden teneinde haar waarden hoog te houden, belangen te verzekeren en burgers te verdedigen door een gedeelde visie te ontwikkelen op de belangrijkste uitdagingen en bedreigingen en haar middelen aan te

¹ PB L 201 van 3.8.2010, blz. 30-40.

² Aangenomen teksten van die datum, P7_TA(2010)0419.

³ PB C 349E van 22.12.2010, blz. 63.

wenden voor een antwoord hierop, zodat een bijdrage wordt geleverd aan het bewaren van de internationale vrede en stabiliteit, ondermeer door het nastreven van een doelmatig multilateralisme;

3. herinnert eraan dat strategische autonomie in veiligheidsaangelegenheden voor de Europese Unie het vermogen veronderstelt om gemeenschappelijke politieke doelstellingen en strategische richtlijnen overeen te komen, strategische partnerschappen te sluiten met een breed scala aan internationale organisaties en staten, adequate informatie in te winnen en gezamenlijke analyses en evaluaties te genereren, financiële, militaire en civiele hulpbronnen aan te wenden en waar nodig te bundelen, effectieve crisisbeheersingsoperaties te plannen en uit te voeren binnen het brede bestek van de Petersberg-opdrachten en om een gemeenschappelijk defensiebeleid te definiëren en te activeren door werkelijk het pad in te slaan richting de opzet van een gemeenschappelijke defensie;
4. benadrukt dat het nieuwe gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB) als ingevoerd door het Verdrag van Lissabon voorziet in een krachtige politieke verklaring inzake de intentie van de EU om op te treden als een voorvechter van stabiliteit in de wereld en voorziet in een helder wettelijk kader voor de versterking van haar mogelijkheden tot het nastreven van haar buitenlands en veiligheidsbeleid middels een alomvattende benadering waarbij alle instrumenten die de Unie en haar lidstaten ter beschikking staan kunnen worden aangesproken om crises en conflicten te voorkomen of te beheersen en om een duurzame vrede tot stand te brengen;
5. herinnert er in het bijzonder aan dat:
  - a) het GBVB en het GVDB, dat integraal deel uitmaakt van GBVB, zijn ondergebracht in het juridisch bindend institutioneel kader van de beginselen van de EU (democratie, rechtstaat, de universaliteit en de ondeelbaarheid van de mensenrechten en fundamentele vrijheden, respect voor menselijke waardigheid, de beginselen van gelijkheid en solidariteit en respect voor de beginselen van de VN en het handvest van internationaal recht) en dat de doelstellingen van GBVB en GVDB zijn opgenomen in de algemene doelstellingen voor het extern optreden van de EU;
  - b) de Unie bij het uitvoeren van het buitenlands en veiligheidsbeleid, inclusief het GVDB, consistentie moet verzekeren tussen aan de ene kant de verschillende gebieden van haar extern optreden en tussen deze gebieden en andere beleidsonderdelen;
  - c) de hoge vertegenwoordiger het GBVB uitvoert, samen met de Commissie besluiten voorstelt in het kader van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid, samen met de Commissie tot een voorstel komt over missies en het gebruik van een combinatie van nationale middelen en instrumenten van de Unie en, waar van toepassing, civiele en militaire aspecten van het beleid coördineert, de Raad Buitenlandse Zaken voorziet en, in de hoedanigheid van hoge vertegenwoordiger en tegelijkertijd vicevoorzitter van de Commissie, zowel belast is met de verantwoordelijkheid voor externe betrekkingen als met de coördinatie en samenhang van het complete extern optreden van de *Unie*;
6. benadrukt dat de plicht tot consistentie als gedefinieerd in het Verdrag, de nieuwe

formulering van artikel 40 VEU (volgens welk artikel de tenuitvoerlegging van zowel het GBVB als de andere EU-beleidsonderdelen geen gevolgen hebben voor de toepassing van de respectieve procedures) en de recente jurisprudentie van het Hof van Justitie (zie de SALW-zaak) zowel het primaat van de communautaire methode bevestigen als de prerogatieven en specifieke kenmerken van het GBVB waarborgen en tegelijkertijd de convergentie van verschillende beleidsonderdelen, instrumenten, bronnen en rechtsgrondslagen bevorderen in een integrale en alomvattende benadering waarin veiligheid een interdisciplinair doel wordt van intern en extern optreden van de EU en waarin het GVDB daarvan een instrument is. Merkt in deze context op dat de civiele en militaire middelen ook kunnen worden gebruikt buiten de GVDB-missies om, als aangetoond in de praktijk met de coördinatie van het militair potentieel door militair personeel van de EU tijdens de overstromingen in Pakistan in de zomer van 2010;

7. betreurt het daarom dat meer dan een jaar na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon er nog geen duidelijke tekenen zijn van een geïntegreerde post-Lissabon benadering waarin traditionele procedurele en institutionele barrières kunnen worden overwonnen met behoud van de respectieve wettelijke prerogatieven als het gaat om de veiligheid van de Europese burger;
8. is ervan overtuigd dat voor een geloofwaardig extern veiligheidsbeleid een sterkere interdependentie vereist is tussen de lidstaten en een verbetering van de interne samenhang, het wederzijds vertrouwen en de solidariteit, vergelijkbaar met de ontwikkelingen op het gebied van interne veiligheid die zich hebben voorgedaan na de totstandkoming van het samenwerkingsverband van Schengen (op basis waarvan de landen met het controleren van de eigen grenzen ook de grenzen van de andere lidstaten controleren, nationale normen een Europese draagkracht krijgen en de taken die zijn verbonden aan het beschermen van de nationale veiligheid ook operaties op het grondgebied van een andere lidstaat tot gevolg kunnen hebben of kunnen leiden tot de vorming van gemeenschappelijke teams die opereren binnen Europese normen);
9. roept de Europese Raad op tot verwezenlijking van zijn taak strategische belangen en politieke doelstellingen van de EU vast te stellen met het uitwerken van een Europees buitenlands beleid dat is berekend op de internationale ontwikkelingen, is gebaseerd op een effectief combineren van de verschillende dimensies van het Europese extern optreden en regelmatig wordt herzien;
10. verzoekt de Europese Raad en zijn voorzitter deze taak uit te voeren door middel van een politieke dialoog met het Europees Parlement, en diens aanbevelingen te bespreken, en onderstreept dat deze dialoog noodzakelijk is in het licht van de nieuwe bepalingen van de Verdragen en de eis om de strategie voor het buitenlands beleid te bepalen en ten uitvoer te leggen op basis van een daadwerkelijk alomvattende aanpak;
11. onderstreept in deze context dat het Europees Parlement door de vervanging van de pilarenstructuur van de instellingen, de volledige integratie van het GBVB en het GVDB in het kader van de beginselen en doelstellingen van de Unie, en de toekenning van de functie van rechtstreekse vertegenwoordiging van de EU-burgers aan het Europees Parlement, een essentiële bron van democratische legitimering van het GBVB en het GVDB is geworden en er in belangrijke mate recht op heeft dat zijn standpunten en

aanbevelingen naar behoren in aanmerking worden genomen;

12. herinnert er bovendien aan dat de hoge vertegenwoordiger op grond van het Verdrag is onderworpen aan een vertrouwensstemming van het Europees Parlement en dat het Europees Parlement medebeslissingsbevoegdheid heeft voor de begroting van het extern optreden van de EU, met inbegrip van civiele missies in het kader van GBVB en het GVDB en de administratieve kosten die voortvloeien uit de coördinatie van militaire operaties door de EU, en dat zijn instemming onontbeerlijk is om de strategieën van de Unie te vertalen naar wettelijke voorschriften en om internationale overeenkomsten te sluiten, met inbegrip van internationale overeenkomsten die voornamelijk betrekking hebben op het GBVB en met als enige uitzondering internationale overeenkomsten die uitsluitend betrekking hebben op het GBVB;
13. is van oordeel dat de beëindiging van het Verdrag van Brussel en de opheffing van de Parlementaire Assemblee van de WEU aansluit bij het nieuwe juridische kader dat is vastgesteld door het Verdrag van Lissabon, en vindt dat door deze opheffing geen vacuüm ontstaat waardoor de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter, de Raad en de Commissie buiten de Parlementaire controle zouden kunnen handelen; verklaart tegelijkertijd bereid te zijn nauwer samen te werken met de nationale parlementen in de EU bij de democratische controle van het GBVB en het GVDB, met het doel om hun invloed op de politieke keuzen van de andere Europese instellingen en de lidstaten onderling te versterken.
14. onderstreept de rol die de Commissie op grond van de Verdragen heeft bij de uitvoering van beleid en acties met betrekking tot andere terreinen van het extern optreden van de Unie, bij het indienen van wetgevingsvoorstellen, bij de uitvoering van de begroting en van het beheer van communautaire programma's, bij het verzorgen van de externe vertegenwoordiging van de Unie, met uitzondering van het GBVB, en verzoekt de Raad, de Commissie en het Parlement nauwer samen te werken om, met inachtneming van hun prerogatieven, te zorgen voor consistentie tussen de verschillende gebieden van het extern optreden van de Unie en een doeltreffender gebruik van de verschillende instrumenten van het GVDB;
15. benadrukt dat de bevoegdheden van de hoge vertegenwoordiger niet enkel neerkomen op een "dubbele pet", maar een samensmelting van functies en van machtigingsgrondslagen vormen die haar in het middelpunt plaatsen van het proces voor de opbouw van de samenhang tussen de verschillende instrumenten, actoren en procedures van het extern optreden van de EU; verzoekt de hoge vertegenwoordiger haar rol op dynamische wijze te interpreteren door een opbouwende dialoog met het Parlement aan te gaan en met dubbele inzet de opbouw van politieke consensus tussen de lidstaten actief te bevorderen volgens de strategische lijnen en de politieke keuzen binnen het GBVB en het GVDB, en te zorgen voor samenhang, daadwerkelijke coördinatie en benutting van alle potentiële synergieën tussen het GBVB en het GVDB en de andere gebieden van het extern optreden van de EU, alsook van haar interne beleidsgebieden die van invloed zijn op of gevolgen hebben voor het extern optreden;
16. acht de rol van de EDEO van fundamenteel belang om een daadwerkelijk alomvattende aanpak, gebaseerd op volledige integratie tussen het GVDB, het GBVB en de andere

terreinen van het extern optreden van de Unie, te ontwikkelen vanuit het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid; is verheugd over de uitkomst van de onderhandelingen die hebben geleid tot de oprichting van de EDEO als structuur die in dienst staat van de instellingen van de Unie en van de verschillende terreinen van het extern optreden van de Unie, en dat het heeft bewerkstelligd dat de dienst een breed takenpakket werd toegewezen en tegelijkertijd een sterke binding met de Commissie en de volledige inachtneming van zijn prerogatieven heeft veiliggesteld, en wenst dat het belasten van de EDEO met de strategische planning van de belangrijkste financiële instrumenten die samenhangen met het extern optreden van de EU ertoe leidt dat deze daadwerkelijk coherent worden ingezet in het kader van de beginselen en doelstellingen van de Unie;

17. spreekt opnieuw zijn steun uit voor een betere coördinatie en een sterkere synergie tussen de civiele en militaire structuren en capaciteiten op het gebied van crisisbeheersing binnen de alomvattende aanpak, waarbij tegelijkertijd de verschillen tussen de civiele en militaire rollen en de diverse besluitvormingsprocedures en commandostructuren in stand moeten worden gehouden;
18. betreurt dat in het voorlopige organigram van de EDEO niet de "passende structuur" aanwezig is waarin de diverse eenheden die zich bezighouden met de planning en programmering van crisisrespons, conflictpreventie en vredesopbouw met de structuren van de GVDB moeten worden geïntegreerd; vraagt om de oprichting van een crisisbeheersingsraad, bestaande uit het directoraat Crisisbeheer en Planning (CMPD), het civiele plannings- en uitvoeringsvermogen (CPCC), de Militaire Staf van de Europese Unie (EUMS), het Gemeenschappelijke Situatiecentrum (SITCEN), de eenheden voor vredesopbouw, conflictpreventie, mediation en veiligheidsbeleid, het voorzitterschap van de PSC, de landendesks en de andere thematische structuren die steeds sterker betrokken raken, en de structuren van de Commissie voor humanitaire hulp en burgerbescherming, die onder het gezag wordt geplaatst van de hoge vertegenwoordiger en de uitvoerend secretaris-generaal en wordt gecoördineerd door de uitvoerend directeur voor crisisrespons; verzoekt de hoge vertegenwoordiger en de Commissie deze structuur te voorzien van een efficiënt waarschuwings- en alarmsysteem en van een grote, eengemaakte werkruimte die gevestigd is in nabijheid van de EDEO en waarmee het toezicht vierentwintig uur per dag kan worden verzekerd, zodat de huidige dubbele werkvoorzieningen (zeven werkruimtes), die nauwelijks zijn te rijmen met de noodzaak om over een adequaat systeem voor toezicht en snelle crisisrespons te beschikken, kunnen worden vermeden;
19. is van mening dat de crisisbeheersingsraad enerzijds de taak moet hebben om een geavanceerde planning uit te voeren ten aanzien van de potentiële crisishaarden en crisisscenario's en anderzijds de taak om concreet de crisisrespons te beheren door de coördinatie te voeren over de inzet van diverse financiële instrumenten en van de vermogens die de Unie ter beschikking staan, zowel in Brussel als in het veld, zonder afbreuk te doen aan de specifieke besluitvormingsprocedures en juridische grondslagen met betrekking tot de inzet van civiele en militaire vermogens op het terrein van het GBVB en het GVDB en het gebruik van de communautaire instrumenten;
20. onderstreept de noodzaak om de structuren, de diensten en de civiele eenheden voor

crisisrespons die zijn ondergebracht in de EDEO en met name in de Commissie, op een beter doordachte wijze te versterken, in te delen en te organiseren:

- a) vraagt om de versterking van de eenheid voor de operationele planning van de civiele missies van het CPCC;
  - b) herhaalt het verzoek om het personeel dat in het verleden bij de Commissie de crisisresponsmaatregelen in het kader van artikel 3 van het stabiliteitsinstrument heeft gepland en geprogrammeerd te integreren in de crisisbeheersings- en vredesopbouwstructuren van de EDEO, met name door de 12 AD- en de 5 AST-posten ex Relex/A2 die zijn ondergebracht bij Eenheid 2 van de instrumenten van het nieuwe buitenlands beleid over te plaatsen naar de EDEO, en herinnert eraan dat deze overplaatsing een voorwaarde is voor de intrekking van het voorbehoud voor de desbetreffende begrotingslijn van de Commissie;
  - c) steunt het plan voor een gemeenschappelijk dienstencentrum voor het beheer van CSDP-missies, waardoor eenheid 3 "CFSP Operations of the Foreign Policy Instruments" van de Commissie (ex Relex/A3) en de eenheid "Mission support" van het CPCC samen worden ondergebracht in een interinstitutioneel kantoor. Door de missiehoofden van administratieve taken te ontheffen zou het nieuwe centrum zich bezighouden met het personeel, de logistiek, de inkoop en financiële verantwoordelijkheden van de civiele CSDP-missies (die op hun beurt een rechtspersoon zouden worden), teneinde te zorgen voor betere efficiëntie, zowel door de administratieve functies te bundelen, uitgaand van het proces voor personeelswerving- en selectie, als door de inkoop en het beheer van de voorzieningen;
21. betreft de magere resultaten die zijn behaald in het kader van de globale civiele doelstelling 2010, het proces over civiele capaciteiten, met name het verschil tussen de personeelseenheden die op papier door de lidstaten ter beschikking zijn gesteld en degenen die daadwerkelijk beschikbaar waren voor de missies, de beperkte vorderingen ten aanzien van de opleiding van het personeelsbestand (ontbreken van gemeenschappelijke regels, beperkt aantal opleidingsprogramma's dat is geüpload naar het programma voor opleidingsmogelijkheden in de Goalkeeper software-omgeving "Schoolmaster"); verzoekt de hoge vertegenwoordiger, de Raad en de lidstaten op gecoördineerde wijze het proces voor de ontwikkeling van civiele capaciteiten te herstarten, met name op het gebied van werving, opleiding en uitzending;

Veiligheid en defensie

22. herhaalt dat betrouwbare militaire vermogens een onontbeerlijke voorwaarde zijn voor een autonoom GVDB en voor een efficiënte alomvattende aanpak en dat deze vermogens een grote verscheidenheid aan toepassingen kunnen hebben, waaronder ook civiele toepassingen, in het kader van de beginselen waarop het optreden van de Unie op het internationaal toneel is gegrondvest en de autonomie van de rechtsorde van de EU;
23. betreft het grote contrast tussen de 200 miljard euro die jaarlijks voor defensie wordt uitgegeven door de lidstaten, het gebrek aan beschikbare middelen voor de EU en de zich pijnlijk voortslepende conferenties over de opbouw van een strijdmacht voor militaire

- operaties van de EU, dit alles in het licht van een overtal aan personeel en meer dan voldoende capaciteit;
24. uit zijn bezorgdheid over het feit dat de huidige economische terughoudendheid dreigt te leiden tot bezuinigingen die niet op Europees niveau worden afgestemd en tot voortdurende overlappingsen die het GVDB in twijfel trekken, en dat deze de lidstaten er juist toe zou moeten aanzetten slimmer te investeren in defensie door een groter aandeel van hun defensievermogens, -begrotingen en -behoeften te bundelen en met elkaar te delen, waarmee ze tegelijkertijd de veiligheid voor hun burgers verhogen;
  25. betreurt de wijdverspreide duplicatie van defensieprogramma's in de Unie, zoals meer dan 20 programma's voor gepantserde militaire voertuigen, 6 verschillende programma's voor gevechtsonderzeeërs, 5 programma's voor grond-luchtraketten en 3 programma's voor gevechtsvliegtuigen, wat betekent dat geen schaalvoordeel bereikt wordt, de beperkte financiële middelen worden verspild en de prijzen voor Europees defensiemateriaal kunstmatig hoog zijn;
  26. herhaalt dat voor alle bovengenoemde aspecten een optreden vanuit een sterke gemeenschappelijke politieke wil voor een langere periode nodig is waarmee het potentieel van het Verdrag van Lissabon volledig wordt benut, en dat de progressieve vaststelling van een gemeenschappelijk veiligheidsbeleid dat kan leiden tot een gemeenschappelijke defensie gericht moet zijn op de versteviging van het vermogen van de EU om op crises te reageren en op vredesopbouw, maar vooral op het veiligstellen van de strategische autonomie van Europa door het gevaar van een teruggang op het wereldtoneel te bezweren; verzoekt de nationale parlementen in deze context met een gezamenlijk initiatief te komen ten overstaan van de respectieve institutionele partijen en verlangt dat er een buitengewone bijeenkomst van de Europese Raad over de Europese defensie wordt gehouden; herhaalt zijn verzoek om een witboek over Europese defensie;
  27. neemt nota van het Frans-Britse initiatief over samenwerking inzake veiligheid en defensie van 2 november 2010 en wenst dat dit als platform kan fungeren voor toekomstige vorderingen op Europees niveau in lijn met het institutioneel kader en de eisen van technologische, industriële en operationele rationalisering en integratie waarop het is gebaseerd;
  28. onderstreept dat de permanente gestructureerde samenwerking niet alleen een politieke noodzaak vormt, maar door het Verdrag ook wordt omschreven als een juridische plicht en niet als een mogelijkheid ("de lidstaten dienen op te richten" en niet "mogen"); verzoekt de Raad en de lidstaten dit plichtsverzuim te beëindigen door onverwijld inhoud en doelstellingen voor de permanente gestructureerde samenwerking te formuleren met het oog op een zo groot mogelijke integratie van de lidstaten, waarbij ook de mogelijkheid van tenuitvoerlegging met variabele geometrie moet worden onderzocht;
  29. acht het noodzakelijk de rol van de ministers voor Defensie te versterken, zowel wat betreft de vorm die wordt geassocieerd met de Raad Buitenlandse Zaken als in het kader van het EDA; is van mening dat het passend zou zijn om het aantal bijeenkomsten te verhogen;
  30. beveelt aan serieus na te denken over de reële reikwijdte van de clausele inzake

wederzijdse bijstand aan lidstaten die op hun grondgebied gewapenderhand worden aangevallen, door het aanpakken van de onopgeloste knelpunten van de uitvoeringsbepalingen die uit het ontwerp van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie waren verwijderd; roept op tot het formuleren van politieke richtlijnen die met name ook noodzakelijk zijn met het oog op de recente beëindiging van het gewijzigde Verdrag van Brussel (WEU);

31. erkent dat in de loop van de ontwikkeling van het GVDB, na de resultaten die zijn geboekt op politiek en institutioneel niveau, nu het moment is aangebroken om effectieve resultaten te boeken voor wat betreft militaire vermogens; wijst op het grote potentieel dat wordt geboden door de bepalingen die zijn ingevoerd door het Verdrag van Lissabon en die zijn gericht op het bevorderen van de ontwikkeling van deze vermogens en op het afbakenen van het progressieve kader van het defensiebeleid van de EU, en onderstreept dat het dringend noodzakelijk is op doeltreffende wijze van deze bepalingen gebruik te maken;
32. beveelt de lidstaten aan zich ten volle in te zetten voor het ter beschikking stellen en de duurzaamheid van militaire vermogens die beantwoorden aan de tendens om steeds meer aandacht te besteden aan het kwaliteitsaspect; sluit zich aan bij de verzoeken van de informele bijeenkomst van de ministers van Defensie in Gent, van de Duits-Zweedse paper en van het initiatief van Weimar, en verzoekt onverwijld over te gaan op de operationele fase, in overeenstemming met de conclusies van de Raad van december 2010 waarin de ministers van Defensie overeen zijn gekomen dat het EDA zijn werk voor het helpen identificeren van gebieden voor het bundelen en delen van militaire vermogens moet intensiveren; verzoekt het Agentschap een lijst op te stellen van nieuwe projecten voor potentiële samenwerking (bijvoorbeeld op gebieden als satellietcommunicatie, medische ondersteuning en zeevervoer) om dubbele kosten te vermijden en de interoperabiliteit te verhogen;
33. sluit zich aan bij de aanbevelingen van de Raad Buitenlandse Zaken van januari 2011 waarin hij de hoge vertegenwoordiger aanspoort tot het verdiepen van de kwesties die worden aangepakt in het kader van het initiatief van Weimar voor het ondernemen van concrete acties op grond van een verslag dat door de hoge vertegenwoordiger zal worden gepresenteerd tijdens een bijeenkomst van de Raad Buitenlandse Zaken medio 2011, met als doel om tegen het einde van het jaar zo veel mogelijk concrete resultaten te behalen, waarbij tevens het potentieel bestaat om deze initiatieven uit te breiden naar andere belanghebbende lidstaten;
34. wijst op de noodzaak om een einde te maken aan de huidige asymmetrie op het gebied van de capaciteiten voor het plannen en het coördineren van civiele en militaire operaties door een permanente militaire strategische bevelsstructuur of operationeel hoofdkwartier op te richten die soortgelijk is aan het CPCC; onderstreept het beperkte gebruik van de Berlin Plus-overeenkomsten die tot dusver alleen betrekking hebben gehad op de overname van reeds bestaande NAVO-missies, en de problemen in verband met de "framework nation track" die gebaseerd is op het gebruik van vijf nationale operationele hoofdkwartieren, met name de fragmentatie van het politiek-strategisch planningsproces van een operatie (crisisbeheersingsconcept, militaire strategische opties, initiële militaire richtlijn), die de vorming van de strijdkrachten bemoeilijkt, alsmede de complexere

- coördinatie van het gebruik van de civiele en militaire capaciteiten;
35. is van mening dat het huidige Operation Centre, hoewel het een eerste positieve stap is, ongeschikt is (het is geen toeval dat het nooit is gebruikt) en dat het permanent moet worden gemaakt en in staat moet worden gesteld missies te beheren die groter van opzet zijn dan de huidige beperkte omvang (circa 2 000 troepen), door het personeel aanzienlijk uit te breiden en door het aanpakken van de onbetrouwbaarheid van de infrastructuur van de communicatie- en informatiesystemen van de Unie, die vooral te wijten is aan het gebrek aan een permanente C2-structuur (en het bijbehorende juridische kader), dat bovendien een negatief effect kan hebben op het situatiewustzijn; pleit ervoor om het militaire operationele hoofdkwartier bij het civiele hoofdkwartier te plaatsen, zodat het in staat is de hele reeks militaire en civiele operaties uit te voeren en zodoende de mogelijke synergieën optimaal te benutten en tegelijkertijd de afzonderlijke civiele en militaire commandostructuren en de verschillende besluitvormingsprocedures en financieringsmechanismen in acht te nemen;
  36. verwelkomt dat de hoge vertegenwoordiger in haar antwoord op het initiatief van Weimar de noodzaak van een militair uitvoeringsvermogen van de EU erkent; is van mening dat in de kostenefficiëntieanalyse waar de hoge vertegenwoordiger om heeft gevraagd ook de kosten moeten worden opgenomen die voortvloeien uit het ontbreken van een operationeel hoofdkwartier van de EU; verklaart zelf van plan te zijn een studie te organiseren over dit aspect en over mogelijke kosten en financieringsmechanismen van de nieuwe structuur;
  37. erkent de waarde van de Battlegroups, maar spoort ertoe aan het concept en de structuren van de Battlegroups, die tot dusver niet zijn gebruikt, serieus te heroverwegen; acht dat het passend zou zijn:
    - elk halfjaar per toerbeurt een Battlegroup te vormen in de tot dusver gehanteerde formatie, en een Battlegroup van geringere omvang, maar gespecialiseerd in (specifieke capaciteiten) en/of toegespitst op minder hevige conflicten waarvoor gemengde taken (civiel/militair) zijn vereist;
    - de operationele kosten ervan onder te brengen bij het mechanisme Athena, dat op het programma staat om te worden herzien onder het Poolse voorzitterschap;
  38. moedigt de Commissie en het hoofd van het Europees Defensieagentschap/vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger aan om nauwe samenwerking te zoeken tussen het Europees Defensieagentschap en de Commissie om de capaciteit voor tweërlei gebruik te versterken en de synergievoordelen te benutten van civiel-militaire middelen, in het bijzonder middels het veiligheidshoofdstuk uit het Kaderprogramma voor onderzoek en technische ontwikkeling; in dit perspectief wordt ook de doelstelling van het achtste kaderprogramma gewaardeerd, een programma dat ondermeer gericht zal zijn op de externe veiligheid;
  39. roept op tot een constructieve dialoog tussen de Europese Commissie, het Europees Parlement, het EDA en de deelnemende lidstaten over de voorbereiding van het achtste kaderprogramma voor investering op Europees niveau in technologiegebieden van gemeenschappelijk belang, mede in de overweging dat de Europese investeringen in

onderzoek en ontwikkeling op defensiegebied ongeveer 10% bedragen van die in de Verenigde Staten;

40. wijst erop dat een van de kernvoorwaarden van een autonoom GVDB de oprichting van een concurrerende Europese defensie- en veiligheidsmarkt is, met een versterkte Europese technologische en industriële basis voor defensie (EDTIB) (inclusief de identificatie van belangrijke industriële capaciteiten, zekerheid van levering tussen landen, toegenomen concurrentie in de markt voor defensiemateriaal, verdieping en diversificatie in het leveranciersbestand en toegenomen samenwerking inzake bewapening);
41. onderstreept het belang van de omzetting van de volgende richtlijnen in de nationale rechtsstelsels voor de Europese defensiemarkt:
  - (voor 30 juni 2011) Richtlijn 2009/43/EG betreffende de vereenvoudiging van de voorwaarden voor de overdracht van defensiegerelateerde producten binnen de Gemeenschap, en
  - (voor 31 augustus 2011) Richtlijn 2009/81/EG betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen door aanbestedende diensten van bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied;

adviseert de lidstaten zich strikt aan de termijnen te houden, waarvan de naleving door de Commissie wordt gecontroleerd, en de vereiste uitvoeringsverordeningen op te stellen en het personeel voor de toepassing van de nieuwe regeling voor te bereiden;

42. onderstreept dat het voor de opkomende Europese defensiemarkt noodzakelijk is een oplossing te vinden voor het gebrek aan regelingen en normen, waardoor de kansen op de markt voor grote spelers en kleine en middelgrote ondernemingen beperkt blijven en de interoperabiliteit tussen veiligheidssystemen wordt belemmerd; geeft zijn volledige steun aan de werkzaamheden van het EDA overeenkomstig de nieuwe rechtsgrondslag van het Verdrag van Lissabon; beveelt een nauwe samenwerking met de Commissie aan, die in juridisch opzicht bevoegd is op het gebied van regulering van de defensie- en veiligheidsmarkt;
43. spoort de deelnemende staten ertoe aan de deelname aan het EDA te beschouwen als een permanente inzet en het Agentschap passende economische en personeelsmiddelen ter beschikking te stellen; verzoekt de uitgaven voor operationele projecten en studies te verhogen (tot dusver gemiddeld 25% van de begroting) in het ongunstige geval dat er nieuwe veto's worden uitgesproken over de uitbreiding van de begroting;
44. roept landen op die meedoen aan EDA om op een loyale en coöperatieve wijze het werk en de initiatieven te ondersteunen die worden voorgesteld door de vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger in haar hoedanigheid van hoofd van het Agentschap en moedigt de vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger aan om procedures te waarborgen waarin de deelnemende lidstaten systematisch een actieve rol krijgen in het besluitvormingsproces, in overeenstemming met de aard van een intergouvernementeel agentschap, geformuleerd volgens de logica van politieke consensus;

Externe en interne veiligheid

45. is van opvatting dat de interne en de externe aspecten van EU-veiligheid zouden moeten worden benaderd als elkaar aanvullende elementen van dezelfde strategie, zoals de Europese Raad heeft duidelijk gemaakt tijdens zijn bijeenkomst in Tampere (1999), en later in Feira en Stockholm (2010), in welke laatste plaats de doelstellingen zijn aangenomen van de Europese ruimte voor vrijheid, veiligheid en recht voor de periode 2010-2014;
46. stelt vast dat het daarom dezer jaren, en met name na de aanslagen van 11 september, steeds duidelijker wordt dat vele internationale bedreigingen zoals terrorisme, georganiseerde misdaad, cybercriminaliteit, drugs en mensensmokkel niet kunnen worden bestreden zonder gecoördineerde actie en bijgevolg extern veiligheidsbeleid en "interne" wettelijke maatregelen en beleidsmaatregelen en hulpmiddelen die al zijn aangekondigd in het eerste Europese Antiterrorismeprogramma (2001) en Europese Antiterrorismestrategie (2005);
47. erkent dat het verband tussen intern en extern veiligheidsbeleid steeds evidentier is geworden in de lidstaten en ook, en met name, in derde landen zoals de VS, waar het Department of Homeland Security, opgericht in 2003 door de samenvoeging van 22 federale afdelingen, nu werk biedt aan meer dan 200 000 ambtenaren en een budget heeft van meer dan 40 miljard dollar per jaar. Het zal geen verbazing wekken dat de voornaamste taken van het DHS voor een deel samenvallen met de taken die de EU heeft gekoppeld aan het scheppen van een ruimte van vrijheid, veiligheid en recht (bescherming van buitengrenzen, migratie, antiterrorisme);
48. heeft waardering voor het feit dat sleutelbepalingen in het Verdrag van Lissabon een aanpassing aan dit scenario weerspiegelen, evenals een benutting van de synergieën tussen externe veiligheid en interne veiligheid, waaronder:
  - uitbreiding van het GVDB-mandaat naar verruimde Petersberg-opdrachten die kunnen bijdragen aan de strijd tegen terrorisme, ook door middel van steun aan derde landen om het terrorisme op hun grondgebied te bestrijden: een ruime interpretatie van deze opdrachten is aan te bevelen;
  - de solidariteitsclausule: is het ermee eens dat het noodzakelijk is het instrument inzetbaar te maken en is ingenomen met de inzet van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter voor een gezamenlijk voorstel dat zal worden gepresenteerd in 2011 en dat de basis moet vormen voor een gemeenschappelijke inzet van de EU om de solidariteitsclausule in de praktijk te brengen;
49. is van opvatting dat de Europese veiligheidsstrategie (2003) en de interne veiligheidsstrategie van de EU (2010) verschillende gemeenschappelijke aandachtsgebieden zoals terrorisme, georganiseerde misdaad en cyberveiligheid die van invloed zijn op zowel de Europese als de binnenlandse veiligheid, op een coherente wijze benaderen; deelt daarmee de door de Commissie ontwikkelde en in haar Mededeling "De EU-interneveiligheidsstrategie in actie: vijf stappen voor een veiliger Europa"

geformuleerde opvatting dat het noodzakelijk is om de manier waarop wij interne en externe aspecten samenbrengen te verbeteren;

50. is van opvatting dat interne en externe veiligheidsdoelstellingen elkaar aanvullen en dat dit wordt bekrachtigd door het feit dat:
- COPS en COSI (intern veiligheidscomité ingesteld volgens het VWEU), SITCEN en veiligheidsgerelateerde agentschappen als Europol, Eurojust en Frontex gaan samenwerken en een gezamenlijke evaluatie van de dreiging zullen indienen bij de EU-instellingen;
  - een veiligheidsinformatiemodel zal worden ontwikkeld door het Schengen-informatiesysteem te koppelen aan alle andere Europa-brede netwerken zoals VIS en EURODAC met gebruik van een model dat is ontwikkeld in de VS, waarbij het Department of State is gekoppeld aan de informatienetwerken van het Department of Homeland Security betreffende terrorismebestrijding;
  - de opsporing van financieringslijnen die zijn gerelateerd aan terrorisme onlangs verbeterd is door de EU-VS TFTP-overeenkomst en door alle wetgevingsmaatregelen die zijn gericht op het traceren van verdachte transacties;
  - bij de definitie van de Europese kritieke infrastructuur rekening gehouden wordt met de impact van directe acties door personen (terroristische aanslagen);
51. is van mening dat alle initiatieven die hierboven zijn genoemd daarom alleen kunnen worden opgestart als er sprake is van een gedegen wettelijke basis en als ze vergezeld gaan van wetgevingsmaatregelen die kunnen worden aangenomen binnen de huidige competentie van de EU waarbij beslist wordt met een gekwalificeerde meerderheid in de Raad, het Europees Parlement de functie heeft van medebeslisser en, ten slotte maar daarom niet minder belangrijk, het Hof van Justitie een controlerende functie heeft;
52. is van mening dat het in de rede ligt dat, wanneer eenzelfde dreiging de inzet van zowel externe als interne veiligheidsmaatregelen eist, de EU prioriteit geeft aan de meest efficiënte, wettelijk onderbouwde, maatregelen die beschikbaar zijn en dat zijn maatregelen die voortkomen uit de bevoegdheid inzake interne aangelegenheden. De rol van het Europees Parlement moet ook beslissend zijn voor de hieraan gekoppelde specifieke strategieën en maatregelen van het GBVB;
53. herinnert de Raad en de hoge vertegenwoordiger eraan dat zij verplicht zijn hem op de hoogte te houden over de stand van zaken in de externe betrekkingen en in het bijzonder de betrekkingen met derde landen en internationale organisaties waarmee internationale overeenkomsten worden voorbereid en gesloten die in het belang zijn van de Europese Unie; herinnert de Raad eraan dat het Europees Parlement krachtens artikel 218, lid 6 VWEU moet worden geïnformeerd en betrokken bij het onderhandelen over en sluiten van overeenkomsten betreffende de uitwisseling van vertrouwelijke gegevens met derde landen en internationale organisaties, als deze niet uitsluitend in het kader van het GBVB vallen; behoudt zich in hetzelfde perspectief voor te beoordelen of de overeenkomst tussen de lidstaten van de Europese Unie, die binnen de Raad bijeenkomen, inzake de

bescherming van geclassificeerde informatie die in het belang van de EU wordt uitgewisseld geen afbreuk doet aan de prerogatieven die het Verdrag hem toekent;

Veiligheid via optreden

54. erkent dat de EU sinds 2003 talrijke missies (24) heeft ondernomen op drie continenten en met diverse interventietypologieën, waarbij het overwegend ging om civiele missies die gespecialiseerd waren in politie, hervorming van de veiligheidssector (SSR) en versterking van de rechtstaat;
55. merkt op dat die tendens bevestigd wordt door het profiel van de dertien missies die momenteel gaande zijn en dat deze missies, afgezien van hun "hoofdtaken", steeds meer gedwongen worden om "multifunctioneel" te zijn, zoals het geval is met EULEX Kosovo die meerdere functies (politie, gerechtelijk apparaat, douane) in zich verenigt en zich daarbij moet kwijten van taken als training, monitoring en bijstand maar ook van uitvoerende taken, of zoals het geval is met de meest recente missie EUTM Somalië, die in Oeganda is gesitueerd en zich toelegt op militaire training van de veiligheidskrachten van de federale overgangsregering en die een voorbeeld is van de versterkte beklemtoning van SSR-gerelateerde taken in militaire crisisbeheersing;
56. verwelkomt de huidige herziening van de bestaande GVDB-concepten: met name zal de rechtstaat worden beschouwd als een overkoepelend concept waaronder politie, justitie, civiele administratie, douane, grensbewaking en andere relevante sectoren vallen, waarvan de planners en deskundigen ter plekke kunnen profiteren bij de opzet en uitvoering van missies en de versterking en/of vervanging van (uitvoerende) taken; hecht zijn goedkeuring aan de lopende werkzaamheden voor de ontwikkeling van het concept van GVDB-missies Justitie en herinnert tegelijkertijd aan de noodzaak onnodige overlappings met eventuele communautaire programma te vermijden; uit twijfels over het feit dat het type taken dat tot nu toe werd verricht in het kader van de EULEX-missie in Irak de typologie van een GVDB-missie gaat vormen;
57. erkent tevens dat het Verdrag van Lissabon een institutioneel karakter heeft gegeven aan de uitbreiding van de Petersberg-opdrachten, die reeds gaande was in interventies gedurende de aan de inwerkingtreding van het Verdrag voorafgaande jaren en die tot innovatie en een versterkt en met de werkelijkheid strokend politiek-juridisch kader heeft geleid;
58. beveelt nu vastberaden aan munt te slaan uit de opgedane ervaringen en de missies nieuw elan te geven in kwantitatief opzicht (de EUTM-missie in Somalië was de enige nieuwe missie van de afgelopen twee jaar) maar vooral ook in kwalitatief opzicht, omdat missies de proefbank zijn voor het GVDB-mandaat en een belangrijke test vormen voor de geloofwaardigheid van de Unie als internationale speler;
59. onderstreept de urgentie van concrete vorderingen bij diverse technische, juridische, operationele, maar vooral ook politiek-strategische aspecten; beveelt in het bijzonder aan om elke missie op te nemen in een duidelijke beleidsstrategie (op middellange en lange termijn): die band is essentieel voor het operationeel welslagen van de interventie en meer in het algemeen voor het doorbreken van de vicieuze cirkel waarin het GVDB de plaats neigt in te nemen van het GBVB, in plaats van daarvan een instrument te zijn, met

alle daaruit voortvloeiende incongruenties;

60. wijst er met bezorgdheid op dat deze band tot nu toe ontbrak en in de meeste gevallen nog steeds ontbreekt, waardoor de effectiviteit en de efficiëntie van de missies negatief worden beïnvloed, bijvoorbeeld:
- EUPOL Afghanistan sorteert zeer weinig effect wegens het gebrek aan een duidelijke strategie en het door de AFPAK-strategie van de Verenigde Staten opgelegd kader;
  - EULEX Kosovo is verzwakt door onder meer de uiteenlopende standpunten van de lidstaten ten aanzien van de erkenning van de onafhankelijkheid van het land en ten aanzien van de logische en wenselijke overname van de NAVO KFOR-missie;
  - EUBAM Rafah en EUPOL COPPS hebben geen grote impact gehad op de ontwikkelingen in het conflict wegens het gebrek aan een krachtige politieke en diplomatieke strategie, waar dan ook naar gestreefd moet worden met het oog op een hernieuwd engagement in de Palestijnse gebieden
  - EUFOR Althea in Bosnië en Herzegovina (die in 2004 werd gelanceerd met gebruikmaking van het "Berlijn Plus"-akkoord) heeft haar hoofddoelstellingen mogelijk bereikt, en daarom zou het noodzakelijk zijn te onderzoeken of het in politiek opzicht wenselijk is deze missie als afgesloten te beschouwen en de belangrijke financiële en menselijke hulpbronnen (meer dan 1 400 personen) te recupereren;
  - EU NAVFOR Somalië gaat, ondanks het belang ervan en de positieve resultaten die werden geboekt, gebukt onder de afwezigheid van een duidelijke regionale strategie voor het bestrijden van de oorzaken van het verschijnsel van piraterij en voor het effectief aanpakken van de chronische instabiliteit in de Hoorn van Afrika;
61. dringt aan op een betere coördinatie in het veld, waarvoor de rol van delegatiehoofden (die nu ambtenaren zijn van de EDEO en niet meer van de Commissie) en de EUSR's essentieel is; meent dat een dergelijke coördinatie op diverse niveaus moet worden verricht, en in het bijzonder:
- tussen verschillende missies die werkzaam zijn op hetzelfde toneel, teneinde incongruenties en dubbelwerk te vermijden, zoals bijvoorbeeld in het geval van Bosnië en Herzegovina waar er in het verleden verschillen waren tussen de mandaten van EUFOR Althea en EUPM voor het bestrijden van georganiseerde misdaad;
  - tussen GVDB-missies en de andere actoren en instrumenten van de Unie, met name in Palestina en de Afrikaanse missies;
  - tussen de EU en de andere, gelijktijdig actieve internationale actoren, teneinde te zorgen voor een optimale kwaliteit van de samenwerking op strategisch niveau (bijvoorbeeld bij de over de EU, de Verenigde Staten en de NAVO verdeelde

activiteiten voor training van de Afghaanse veiligheidskrachten) en op operationeel niveau (waarbij in het bijzonder zij verwezen naar overeenkomsten om de manoeuvreerruimte in het veld te regelen en de uitwisseling van geclassificeerde informatie toe te staan en naar overeenkomsten met betrekking tot de bescherming van het Europees personeel door NAVO-troepen)

62. beveelt een herziening van het Athena-mechanisme aan, zodat het aandeel gemeenschappelijke kosten (die momenteel op ongeveer 10 procent worden geschat) wordt gerationaliseerd en verhoogd, met het oog op een billijkere verdeling van de lasten van militaire operaties die de economische verantwoordelijkheid van de missiedeelnemers, die reeds een zware verantwoordelijkheid qua risico's en kosten dragen, nog verder vergroten;
63. juicht het resultaat toe dat is bereikt in het kader van het akkoord van Madrid over de oprichting van de EDEO waarmee voor de belangrijkste GVDB-missies (EULEX Kosovo, EUPOL Afghanistan, EUMM Georgië) specifieke begrotingslijnen in het leven werden geroepen om meer transparantie en een sterkere parlementaire controle op de uitgaven te kunnen verzekeren; bevestigt zijn wil om met het nieuwe permanente voorzitterschap van het PVC samen te werken voor een beter en effectiever verloop van de gezamenlijke overlegvergaderingen over het GBVB overeenkomstig de verklaring van de hoge vertegenwoordiger over politieke rekenschap en verantwoording waarover in Madrid overeenstemming werd bereikt;
64. dringt aan op de in het Verdrag van Lissabon voorziene oprichting van een startfonds voor voorbereidende acties in de aanloop naar militaire operaties, teneinde de terugbetaling van financiële middelen te versnellen in het kader van de contextuele herziening van het Athena-mechanisme;
65. beveelt aan het hoofd te bieden aan de moeilijkheden bij het vinden van professionals voor de civiele missies (zoals in het geval van de EULEX-missie Kosovo en de EUPOL-missie Afghanistan) die naar vastgesteld de meest gebruikte interventietypologie vormen, en van snel inzetbare mechanismen en de duurzaamheid ervan;
66. beveelt aan om in het kader van gendermainstreaming overeenkomstig UNSCR 1325 en met het oog op een grotere effectiviteit van de civiele en militaire missies het vrouwelijk personeel op adequate wijze en op elk niveau bij crisisbeheersing te betrekken;
67. vraagt de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter adequate maatregelen te nemen voor een optimaal gebruik van het potentieel van de hulpbronnen en van de Europese vermogens voor civiele missies en wijst met bezorgdheid op de hoge kosten van de maatregelen voor de veiligheid van de EUJUST LEX-missie Irak en de EUPOL-missie Afghanistan die zijn toevertrouwd aan particuliere beveiligingsondernemingen;
68. steunt de noodzaak om robuustere, formele, geïnstitutionaliseerde mechanismen tot stand te brengen die op gezette tijden – aan de hand van gedeelde criteria – het verloop van de missies in het veld evalueren; meent dat het aldus mogelijk zal worden om de in politiek-strategisch en technisch, juridisch en operationeel opzicht opgedane ervaring te benutten en op langere termijn een basis te leggen voor het verbeteren van de lopende interventies en criteria op te stellen en toe te passen op opkomende crises, waarbij strategische

belangen en beschikbare hulpbronnen op een zo goed mogelijk manier met elkaar in evenwicht worden gebracht;

Veiligheid in partnerschap

69. stelt dat de multipolaire ontwikkeling van het internationaal bestel en de opstelling van strategische partnerschappen moeten plaatsvinden binnen een actief engagement voor de bevordering van het multilateralisme, dat de dimensie is die het beste strookt met de bijzondere aard van de EU en met de toenemende onderlinge afhankelijkheid die het globaliseringsproces kenmerkt;
70. beschouwt in deze context de rol van de Verenigde Naties als centraal; herinnert eraan dat het Verdrag van Lissabon de Unie verplicht om voor multilaterale oplossingen te ijveren, met name binnen de Verenigde Naties, en dat het internationaal optreden van de Unie in het teken moet staan van de beginselen van haar Handvest;
71. onderkent dat, op een wettelijke basis, het Verdrag van Lissabon de aanvankelijke splitsing van beleid tussen de Unie en de Gemeenschap heeft ondervangen door de introductie van een nieuwe rechtspersoon en het versterken van de autonomie van de EU-rechtsorde in termen van internationaal recht, ook wanneer de internationale veiligheid in het geding is, zoals al is gebleken uit de jurisprudentie van het Hof van Justitie in de Kadi-zaak (volgens welke jurisprudentie "internationaal recht slechts invloed heeft op de EU-rechtsorde als beantwoord is aan de voorwaarden die voortkomen uit de constitutionele beginselen van de Europese Gemeenschap");
72. verzoekt de lidstaten die lid zijn van de Veiligheidsraad om de standpunten en belangen van de Unie te verdedigen en om de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter te vragen de standpunten van de Unie aldaar te verdedigen, overeenkomstig de bepalingen van het Verdrag van Lissabon;
73. benadrukt de noodzaak tot samenwerking tussen de EU en de VN op het gebied van crisisbeheersing, met name in de eerste fase van een crisis, in nauw verband met de gepaste structuren van de nieuw opgerichte Europese dienst voor extern optreden (EDED);
74. erkent dat de NAVO het fundament blijft van de collectieve defensie van de lidstaten die er deel van uitmaken, is verheugd over de terugkeer van Frankrijk tot het geïntegreerde commando van het Atlantisch Bondgenootschap en meent dat mede daardoor elk verzet tegen de ontwikkeling van een gemeenschappelijk defensiebeleid op EU-niveau zal wegvallen;
75. verwelkomt de overeenkomst die is opgenomen in het nieuwe strategische concept van de NAVO over de verdere versterking van het strategische partnerschap tussen de EU en de NAVO; bekrachtigt het belang van een betere samenwerking tussen de EU en de NAVO op het gebied van crisisbeheersing in de geest van wederzijdse versterking en met respect voor de autonomie van zowel de NAVO als van de EU bij het nemen van besluiten; vestigt de aandacht op de noodzakelijkheid van het vermijden van nodeloze verdubbeling van inzet en middelen en nodigt de EU en de NAVO uit hun samenwerking te verdiepen,

elk met de haar ter beschikking staande middelen, in de context van een alomvattende benadering van crises waar zowel de EU als de NAVO bij betrokken zijn;

76. onderstreept het fundamentele belang van het Afrikaanse continent voor de veiligheid van de Unie, voor het handhaven van de vrede en het voorkomen van conflicten; steunt een nauwe samenwerking tussen de EU en de Afrikaanse Unie in het kader van het partnerschap voor vrede en veiligheid dat is verbonden met de gezamenlijke strategie EU-Afrika; moedigt een grotere betrokkenheid van de Afrikaanse Unie aan, met name bij crisisbeheersing, en bevestigt de noodzaak dat de Commissie en de lidstaten zich met concrete maatregelen inzetten voor de bestrijding van de handel in en de verspreiding van handvuurwapen en lichte wapens; steunt de in de Verklaring van Tripoli gedane toezegging om de Afrikaanse vredes- en veiligheidsarchitectuur volledig operationeel te maken;
77. beveelt in het bijzonder aan Afrikaanse vermogens op het gebied van "vroegtijdige waarschuwing" en conflictpreventie te ontwikkelen en de bemiddelingscapaciteit van het "panel van wijzen" te versterken, de mogelijkheden voor de toepassing van de aanbevelingen uit het verslag-Prodi over de financiering van Afrikaanse vredeshandhavingsoperaties te bestuderen; moedigt de ontwikkeling van samenwerkingsbetrekkingen en de versterking van de vermogens van de subregionale organisaties aan;
78. herinnert eraan dat, ter aanvulling op partnerschappen met andere internationale organisaties zoals de VN, NAVO en de AU, samenwerking met afzonderlijke derde landen moet worden verbeterd in de context van het GVDB. Ervaring leert dat derde landen een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan GVDB-missies in de vorm van middelen, mensen en deskundigheid, zoals het geval bij de EUFOR-missie in Tsjaad/Centraal Afrikaanse Republiek, waarbij Rusland voorzag in de dringend gewenste helikopters, en bij EUFOR Althea, waaraan landen als Turkije en Marokko een substantiële hoeveelheid manschappen hebben bijgedragen. De betrokkenheid van derde landen kan bovendien de legitimiteit vergroten van GVDB-operaties en van dienst zijn bij de opzet van een bredere veiligheidsdialoog met belangrijke partners;
79. merkt op dat een dergelijke dialoog zou moeten gaan over de respectieve dreigingsbeoordeling en, waar relevant, over de deelname van derde landen aan EU-oefeningen en trainingsactiviteiten, en overall moet leiden tot een sterke wederzijdse betrokkenheid. Procedurele obstakels zouden moeten worden weggenomen teneinde de samenwerking met derde landen te faciliteren en tijdverlies als gevolg van onderhandelingen over elke specifieke bijdrage te voorkomen. Kaderovereenkomsten en standaardprocedures zouden met dit doel kunnen worden opgezet met bepaalde derde landen om de bijdrage van die landen te faciliteren;

o

o o

80. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger, de Raad, de Commissie, de parlementen van de lidstaten, de Parlementaire Vergadering van de NAVO, de Secretaris-generaal van de VN en de

Secretaris-generaal van de NAVO.